

Nomina longa mora est, carmina vulgus habet.
 Essent & juvenes, quorum quod inedita cura est,
 Appellandorum nil mihi juris adest.
 Te tamen in turbâ non ausim, Cotta, silere,
 Piëridum lumen, præsidiumque fori.
 Maternos Cottas cui, Messalisque paternos
 Maxima nobilitas ingeminata dedit.
 Dicere si fas est, claro mea nomine Musa,
 Atque inter tantos, quæ legeretur, erat,
 Ergo submotum patriâ proscindere, livor,
 Desine, neu cineres sparge, cruento, meos.
 Omnia perdidimus, tantummodò vita relicta est,
 Præbeat ut sensum, materiamque malis.
 Quid juvat extinctos ferrum dimittere in artus?
 Non habet in nobis jam nova plaga locum.

P. OVIDII

NASSONIS

IN IBIN.

Tempus ad hoc lustris mihi jam bis quinque
 peractis
 Omne fuit Musæ carmen inerme meæ:
 Nullaque, quæ possit scriptis tot millibus, extat,
 Littera Nassonis sanguinolenta legi.
 Nec quemquam nostri, nisi me, læsere libelli:
 Artificis perit cum caput arte sua.
 Unus (& hoc ipsum est injuria magna) perennem
 Candoris titulum non sinit esse mei.

Quisquis est (nam nomen adhuc utcumque tacebo)
 Cogit inassuetas sumere tela manus.
 Ille relegatum gelidos Aquilonis ad ortus,
 Non sinit exsilio delituisse suo:
 Vulnereque immitis requiem quærentia vexat:
 Jactat & in toto verba canina foro:
 Perpetuoque mihi sociatam federe lecti
 Non patitur miseri funera flere viri.
 Cumque ego quassa meæ complectar membra carinæ,
 Naufragii tabulas pugnat habere mei.
 Et qui debuerat subitas exstinguere flammam,
 Hic prædam medio raptor ab igne tulit.
 Nixitur ut profugæ desint alimenta senectæ.
 Heu quanto est nostris dignior ille malis!
 Di melius! quorum longè mihi maximus ille,
 Qui nostras inopes noluit esse vias,
 Huic igitur meritas grates ubicumque licebit,
 Pro tam mansueto pectore semper agam.
 Audiat hæc Pontus: faciet quoque forsitan idem,
 Terra sit ut propior testificanda mihi.
 At tibi calcasti qui me, violente, jacentem,
 Quamlibet & misero debitus hostis ero.
 Desinet esse prius contrarius ignibus humor,
 Junctaque cum luna lumina solis erunt;
 Parsque eadem cæli Zephyros emittet & Euros,
 Et tepidos gelido flabit ab axe Notus;
 Et nova fraterno veniet concordia fimo,
 Quem vetus accensa separat ira pyra;
 Et ver Autumnus, Brumæ miscabitur Æstas,
 Atque eadem regio Vesper & Ortus erunt;
 Quam mihi sit tecum positus, quæ sumpsimus, armis
 Gratia commissis, improbe, rupta tuis.
 Pax erit hæc nobis, donec mihi vita manebit,
 Cum pecore infirmo quæ solet esse lupis.

Prima quidem cepto committam prælia versu :
 Non soleant quamvis hoc pede bella geri.
 Utque petit primò plenum flaventis arena,
 Nondum calfacti velitis hasta solum :
 Sic ego te ferro nondum jaculabor acuto,
 Protinus invisum nec petet hasta caput.
 Et neque nomen in hoc, nec dicam facta libello ;
 Teque brevi, qui sis, dissimulare sinam.
 Postmodò, si perges, in te mihi liber lambus
 Tincta Lycambeos sanguine tela dabit.
 Nunc quo Battiades inimicum devovet Ibin,
 Hoc ego devoeo teque tuosque modo.
 Utque ille, historiis involvam carmina cæcis :
 Non soleam quamvis hoc genus ipse sequi.
 Illius ambages imitatus in Ibide dicar,
 Oblitus moris, iudicii que mei.
 Et quoniam, qui sis, nondum quærentibus edo ;
 Ibidis interea tu quoque nomen habe.
 Utque mei versus aliquantum noctis habebunt ;
 Sic vitæ series tota sit atra tua.
 Hæc tibi natali facito Janique Kalendis, idis
 Non mentiarò quilibet ore legat.
 Di maris, & terræ, quique his meliora tenentis
 Inter diversos cum Jove regna polos,
 Huc, precor, huc vestras omnes advertite mentes ;
 Et sinite optatis pondus inesse meis.
 Ipsaque tu Tellus, ipsumque cum fluctibus æquor,
 Ipse meas æther accipe summe preces :
 Sideraque, & radiis circumdata Solis imago,
 Lunaque, quæ numquam, quo prius orbe, micat,
 Nosque tenebrarum specie reverenda tuarum,
 Quæque ratum triplici pollice netis opus :
 Quæque per infernas horrendo murmure valles
 Impojratæ leberis amnis aique ;

Quasque ferunt torto vittatis angue capillis,
 Carceris obscuras ante sedere fores :
 Vos quoque plebs superum, Fauni, Satyrique,
 Laresque,
 Fluminaque, & Nymphæ, Semideumque genus ;
 Denique ab antiquo divi veteresque, novique
 In nostrum cuncti tempus, adeste Chao :
 Carmina dum capiti malefido dira canuntur,
 Et peragunt partes ira dolorque suas.
 Annuit optatis omnes ex ordine nostris,
 Et pars sit voti nulla caduca mei.
 Quæque precor, fiant : ut non mea dicta, sed illa
 Pasiphaës generi verba fuisse putet.
 Quasque ego transiero pœnas, patiatur & illas,
 Plenius ingenio sit miser ille meo.
 Neve minus valeant ficium execrantia nomen
 Vota, minus magnos commoveantve deos ;
 Illum ego devoeo, quem mens intelligit, Ibin,
 Qui se scit se factis has meruisse preces.
 Nulla mora est in me ; peragam rara vota sacerdos,
 Quisquis ades sacris, ore favete meis.
 Quisquis ades sacris, lugubria dicite verba,
 Et fletu madidis Ibin adite genis ;
 Omnibusque malis, pedibusque occurrite lævis :
 Et nigræ vestes corpora vestra tegant.
 Tu quoque, quid dubitas ferales sumere vittas ?
 Jam stat, ut ipse vides, funeris ara tui.
 Pompa parata tibi est : votis mora tristibus absit,
 Da jugulum cultris, hostia dira, meis.
 Terra tibi fruges, amnis tibi denegat undas :
 Denegat afflatus ventus & aura suos.
 Nec tibi sol clarus, nec sit tibi lucida Phœbe :
 Destituant oculos sidera cuncta tuos.
 Nec se Vulcanus, nec se tibi præbeat aer,
 Bb

Nec tibi det tellus, nec tibi pontus iter.
 Exsul, inops erres, alienaque limina lustras:
 Exiguamque petas ore tremente cibum.
 Nec corpus querulo, nec mens vacet ægra dolore:
 Noxque die gravior sit tibi, nocte dies,
 Sisque miser semper, nec sis miserabilis ulli,
 Gaudeat adversis femina, virque tuis.
 Accedat lacrimis odium: dignusque putêre,
 Qui mala cum tuleris plurima, plura feras.
 Sitque, quod est rarum, solito defecta favore
 Ebrumæ facies invidiosa tuæ.
 Causaque non desit, desit tibi copia mortis,
 Oportam fugiat vita coacta necem.
 Luctatusque diu cruciatus spiritus artus
 Deserat, & longa torquear antè mora.
 Eveniet: dedit ipse mihi modò signa futuri
 Phœbus: & à læva mœsta volavit avis.
 Certè ego quæ voveo, superos motura putabo:
 Speque tuæ mortis, perfide, semper alar.
 Finiet illa dies, quæ te mihi subtrahet olim:
 Finiet illa dies, quæ mihi tarda venit.
 Et prius hanc animam, nimium tibi sæpè petitam,
 Auferet illa dies, quæ mihi sera venit;
 Quam dolor hic unquam spatio evanescere possit,
 Leniat aut odium tempus & hora meum.
 Pugnabunt jaculis dum Thraces, Iazyges arcu,
 Dum tepidus Ganges, frigidus Ister erit.
 Robora dum montes, dum pabula mollia campi,
 Dum Tyberis flavas Tuscus habebit aquas;
 Bella geram tecum: nec mors mihi finiet iras,
 Sæva sed in Mænes manibus arma dabo.
 Tunc quoque cum vacuus fuero dilapsus in auras;
 Exanimis mores odent umbra tuos:
 Tunc quoque factorum veniam memor umbra tuorum;

Insequar & vultus ossea larva tuos.
 Sive ego, quod nollim, longis consumptus ab annis,
 Sive manu facta morte solutus ero.
 Sive per immensa jactabor naufragus undas,
 Nostraque longinquos viscera piscis edet:
 Sive peregrinæ carpent mea membra volucres,
 Sive meo tingent sanguine rostra lupi;
 Sive aliquis dignatus erit supponere terræ,
 Aut dare piebejo corpus inane rogo;
 Quicquid ero, Stygiis erumpere nitar ab oris,
 Et tendam gelidas ultor in ora manus.
 Me vigilans cernes: tacitis ego noctis in umbris
 Excitiam somnos visus adesse tuos.
 Denique quicquid ages, ante os oculosque volabo,
 Et querar, & nulla sede quietus eris.
 Verbera torta dabunt sonitum; nexæque colubris
 Conscia fumabunt semper ad ora faces.
 His vivus furis agitabere: mortuus isdem:
 Et brevior pœna vita futura tua est.
 Nec tibi continget funus, lacrymæque tuorum:
 Indepioratum projiciere caput.
 Carnificisque manu, populo plaudente, traheris,
 Infixusque tuis ossibus uncus erit.
 Ipsæ te fugient, quæ carpunt omnia, flammæ:
 Respuet invisum justa cadaver humus.
 Unguibus & rostro tardus trahet illi vultur,
 Et scindent avidi perfida corda canes.
 Deque tuo fiet (licet hac sis laude superbus)
 Insatiabilibus corpore rixa lupis.
 In loca ab Elysiis diversæ fugabere campis,
 Quasque tenet sedes noxia turba, coles.
 Sisyphus est illic saxum volvensque petensque,
 Quique agitur rapidæ vinctus ab orbe rota:
 Quæque, gerunt humeris perituras Belides undas:

Exsulis Ægypti, turba cruenta, nurus:
 Pompe pater Pelopis præsentia querit, & idem
 Semper eger liquidis, semper abundat aquis:
 Jugeribusque novem qui summus distat ab imo,
 Visceraque assidue debita præbet avi.
 Hic tibi de Furiis scindet latus una flagello,
 Ut sceleris numeros confiteare tui:
 Altera Tartareis sectos dabit anguibus artus:
 Tertia fumantes incoquet igne genas,
 Noxia mille modis lacerabitur umbra, tuasque
 Æacus in pœnas ingeniosus erit.
 In te transcribet veterum tormenta reorum:
 Manibus antiquis causa quietis eris.
 Sisyphæ cui tradas revolubile pondus habebis:
 Versabunt celeres nunc nova membra rotæ.
 Hic erit, & ramos frustra qui capter & undas:
 Hic inconsumpto viscere pascet avem.
 Nec mortis pœnas mors altera finiet hujus:
 Horaque erit tantis ultima nulla malis.
 Inde ego pauca canam; frondes ut si quis ab Ida,
 Aut summam Libico de mare carpat aquam.
 Nam neque quot flores Sicula nascantur in Hybla,
 Quotve ferat dicam terra Cilissa crocos,
 Nec cum tristis hiems Aquilonis inhorruit alis,
 Quam multa fiat grandine canus Athos:
 Nec mala voce mea possint tua cuncta referri;
 Ora licet tribuas multiplicata mihi.
 Tot tibi vix misero venient talesque ruinae,
 Ut cogi in lacrimas me quoque posse putem.
 Illæ me lacrimæ facient sine fine beatum:
 Dulcior hic risu tunc mihi fletus erit,
 Natus es infelix; (ita di volvere) nec ulla
 Commoda nascenti stella levisve fuit.
 Non Venus affulsit, non illa Jupiter hora,

Lunave non apto Solve fuere loco.
 Nec satis utiliter positos tibi præbuit ignes,
 Quem peperit magno lucida Maja Jovi.
 Te fera, nec quicquam placidum spondentia Martis
 Sidera presserunt, falciferique senis.
 Lux quoque natalis, ne quid, nisi triste, videres,
 Turpis, & inductis nubibus atra fuit.
 Hæc est, in fastis cui dat gravis Albia nomen,
 Quæque diis Ibin publica damna tulit.
 Qui simul impuræ matris prolapsus ab alvo,
 Cinyphiam fœdo corpore pressit humum;
 Sedit in adverso nocturnus culmine bubo,
 Funeroque graves edidit ore sonos.
 Protinus Eumenides lavère palustribus ullis,
 Qua cava de Strygiis fluxerat unda vadis;
 Pectoraque unxerunt Erebeæ felle colubræ;
 Terque cruentas increpuere manus:
 Gutturæque imbuerunt infantia lacte canino:
 Hic primus pueri venit in ora cibus:
 Perbibit inde suæ rabiem nutricis alumnus,
 Latrat & in toto verba canina foro.
 Membraque vinxerunt tinctis ferrugine pannis,
 A malè deserto quos rapuere rogo.
 Et, ne non fultum nudâ tellure jaceret,
 Molle super silices imposuere caput.
 Jamque recessuræ viridi de stipite factas
 Admôrunt oculis usque sub ora faces.
 Flebat, ut est infans fumis contactus amaris,
 De tribus est cum sic una locuta soror.
 Tempus in immensum lacrimas tibi movimus istas,
 Quæ semper causa sufficiente cadant.
 Dixerat, ac Clotho jussit promissa valere:
 Nevit & infausta stamina pulla manu.
 Et ne longa suæ præsgia diceret horæ;

Fata canet vates, qui tua, dixit, erit.
 Ille ego sum vates: ex me tua vulnera disces:
 Di modo dent vires in mea verba suas:
 Carminibusque meis accedant pondera rerum,
 Quæ rata per luctus experiare tuos.
 Neve sine exemplis ævi cruciære prioris;
 Sint tua Trojanis non leviora malis.
 Quantaque clavigeri Pœantius Hercules hæres;
 Tanta venenato vulnere crure geras.
 Nec levius doleas, quam qui bibit ubera cervæ;
 Armatique tulit vulnus inermis opem.
 Quique ab equo præceps in Aleia decidit arva;
 Exitio facies cui sua penè fuit.
 Id, quod Amyntorides videas, trepidumque ministro
 Præterentes baculo luminis orbis iter.
 Nec plus adspicias, quam quem sua filia rexit:
 Expertus scelus est cuius uterque parens.
 Qualis erat postquam est iudex de lite jocosa
 Sumptus, Apollinea clarus in arte senex,
 Qualis & ille fuit, quo præcipiente columba
 Est data Palladiæ prævia duxque rari.
 Quique oculis caruit, per quos malè viderat aurum:
 Inferias nato quos dedit orba parens:
 Pastor ut Ætnæus, cui casus ante futuros
 Telemus Eurymidæ vaticinatus erat.
 Ut duo Phinidæ, quibus idem lumen ademit,
 Qui dedit: ut Tamyraë, Demodocique caput.
 Sic aliquis tua membra secet, Saturnus ut illas
 Subsecuit partes, unde creatus erat:
 Nec tibi sit melior tumidis Neptunus in undis,
 Quam cui sunt subitæ frater & uxor aves,
 Sollertique viro, laceræ quem fracta tenentem
 Membra ratis Semeles est miserata soror.
 Vel tua, ne poenæ genus hoc cognoverit unus,

Viscera diversis scissa ferantur equis:
 Vel, quæ, qui redimi Romano turpe putavit,
 A duce Puniceo pertulit, ipse feras.
 Nec tibi subsidio sit præsens numen: ut illi,
 Cui nihil Hercei profuit ara Jovis.
 Utque dedit saltus è summa Thessalus Ossa;
 Tu quoque saxoso præcipitere jugo.
 Aut velut Euriali, qui sceptrum cepit ab illo,
 Sint artus avidis anguibus esca tui.
 Vel tua maturet, sicut Minoia fata,
 Per caput infusæ fervidus humor aquæ.
 Utque parum mitis, sed non impunè, Prometheus,
 Aërias volucres sanguine fixus alas.
 Ac velut Etracides magno ter ab Hercule quintus
 Cæsus in immensum projiciare fretum.
 Aut ut Amyntiaden turpi dilectus amore
 Oderit, & sævo vulnerat ense puer.
 Nec tibi fida magis misceri pocula possint,
 Quam qui cornigero de Jove natus erat.
 More vel intereas capti suspensus Achæi,
 Qui miser aurifera teste pendit aqua.
 Aut ut Achillidæ cognato nomine clarum
 Opprimat hostili tegula jacta manu.
 Nec tua quam Pyrrhi, felicius ossa quiescant:
 Sparsa per Ambracias quæ jacuere vias.
 Nataque ut Æacidæ, jaculis moriaris adactis:
 Non licet hoc Cæteri dissimulare nefas.
 Utque nepos dicti nostro modo carmine regis
 Cantharidum succos dante parente bibas;
 Aut pia te cæso dicatur adultera: sicut
 Qua cecidit Leucon vindice, dicta pia est.
 Inque pyram tecum carissima pignora mittas;
 Quem finem vitæ Sardanapalus habet.
 Utque Jovis Libyci templum violare parentes,

Acta Noto vultus condat arena tuos.
 Utque necatorum Darei fraude secundi,
 Sic tua succedens devoret ora cinis.
 Aut ut olivifera quondam Sicyone fugato,
 Sit frigus mortis causa, famesque tuæ.
 Aut ut Atarnites, insutus pelle juvenci,
 Turpiter ad dominum præda ferare tuum.
 Inque tuo thalamo ritu jugulere Pheræi:
 Qui datus est letho conjugis ense suæ.
 Quosque putas fidos, ut Larisseus Alebas,
 Vulnere non fidos experiare tuo.
 Utque Milon, sub quo cruciata est Pisa Tyranno,
 Vivus in occultas præcipiteris aquas.
 Quæque in Adimantum Philiasia regna tenentem
 A Jove venerunt, te quoque tela petant.
 Aut ut Amasracis quondam Lenæus ab oris
 Nudus Achillea destituaris humo.
 Utque vel Eurydamas ter circum busta Thrasylli
 Est Larissæis raptus ab hoste rotis.
 Vel qui quæ fuerat tutatus mœnia sæpè,
 Corpore lustravit non diuturna suo:
 Utque novum passa genus Hippomeneide pœnæ:
 Tractus in Actæa fertur adulter humo:
 Sic, ubi vita tuos invisâ reliquerit artus;
 Ultiores rapiant turpe cadaver equi.
 Viscera sic aliquis scopulus tua figat, ut olim
 Fixa sub Euboïco Graja fuere sinu.
 Utque ferox periit & fulmine & æquore raptor,
 Sic te mersuras adjuvet ignis aquas.
 Mens quoque sic Furiis vecors agitetur, ut illi
 Unum qui toto corpore vulnus erat.
 Utque Dryantidæ Rhodopeia regna tenenti,
 Ingemino dispar cui pede cultus erat.
 Ut fuit Oetæo quondam, generoque draconum,

Thisamenique patri, Callirhoesque viro.
 Nec tibi contingat matrona pudicior illa,
 Qua potuit Tydeus erupuisse nuru;
 Quæque sui venerem junxit cum fratre mariti,
 Locris in ancillæ dissimulata necem.
 Di quoque tam faciant possis gaudere fideli
 Conjuge, quam, Talia, Tyndareique gener.
 Quæque parere suis lethum patruelibus ausæ
 Belides assidua colla premuntur aqua.
 Byblidos & Canaces, sicut facit, ardeat igne:
 Nec, nisi per crimen, sit tibi nota soror.
 Filia si fuerit; sit quod Pelopea Thyeste:
 Myrrha suo patri, Nyctimeneque suo.
 Neu pia, neve magis capiti sit fida paterno,
 Quam tibi vel, Pterela, vel tibi, Nise, fuit.
 Infamemque locum sceleris quæ nomine fecit,
 Pressit & inductis membra paterna rotis.
 Ut juvenes, pereas, quorum fastigia vultus
 Olim Pisæ sustinuere foris.
 Ut qui perfusam miserorum sæpe procorum,
 Ipse suo melius sanguine tinxit humum:
 Proditor ut sævi periit auriga tyranni,
 Qui nova Myrtæ nomina fecit aquæ.
 Ut qui velocem frustra petiere puellam;
 Dum capta est pomis tardior illa tribus.
 Ut tecta novi formam celantia monstri
 Intrarunt cæcæ non redeunda domus.
 Ut quorum Hæcides misit violentus in altum
 Corpora cum senis altera sena rogos.
 Ut quos obscuri lusus ambagibus oris,
 Legimus infandæ Sphinga dedisse neci.
 Ut qui Bistonæ templo cecidere Minervæ,
 Propter quod facies nunc quoque tecta Deæ est.
 Ut qui Threicii quondam præsepia regis

Fecerunt dapibus sanguinolenta suis.
 Therodamantæos ut qui pavere leones:
 Quique Thoantæ Taurica sacra deæ.
 Ut quos Scylla vorax, Scyllæque adversa Charybdis,
 Dulichæ pavidos eripuerat rati,
 Ut quos demisit vastam Polyphemus in alvum:
 Ut Lastrygonias qui subiere domos.
 Ut quos dux Pœnus mersit putealibus undis,
 Et jacto canas pulvere fecit aquas.
 Sex bis ut Icaridos famulæ periere procique,
 Inque caput domini qui dabat arma procis.
 Ut jacet Aonio luctator ab hospite fusus,
 Qui (mirum) victor, cum cecidisset, erat.
 Ut quos Antæi fortes pressere lacerti,
 Quosque feræ morti Lemnia turba dedit.
 Ut qui post longum sacri monstrator iniqui
 Elicuit pluvias, victima cæsus aquas.
 Frater ut Antæi, quo sanguine debuit, aras
 Tinxit, & exemplis occidit ipse suis.
 Ut qui terribiles pro gramen habentibus herbis
 Impius humano viscere pavit equos.
 Ut duo diversis sub eodem vindice cæsi
 Temporibus Nessus, Dexamenique gener.
 Ut pronepos, Saturne, tuus: quem reddere vitam
 Ipse Coronides vidit ab urbe sua.
 Ut Sinis, & Sciron, & de Pelypemone natus,
 Quique homo parte sui, parte juvenecus erat.
 Quique trabes pressas ab humo mittebar in auras,
 Æquoris adspiciens hujus, & hujus, aquas.
 Quæque Ceres vidit læto pereuntia vultu
 Corpora Thesea Cercyonea manu.
 Hæc tibi, quem meritis precibus mea devovet ira,
 Eveniant, aut his non leviora, malis.
 Qualis Achæmenides Sicula desertus in Ætna,

Troïca cum vidit vela venire, fuit.
 Qualis erat nec non fortuna binominis Iri,
 Quique tenent pontem, quæ tibi pejor erit.
 Filius & Cereris frustra tibi semper ametur:
 Destitutaque tuas usque petitus opes.
 Utique per alternos unda labente recursus
 Subtrahitur presso mollis arena pede;
 Sic tua nescio quo semper fortuna liquescat:
 Lapsaque per medias effluat usque manus.
 Utque pater solitæ varias mutare figuras,
 Plenus inextincta deficiare fame.
 Nec dapis humanæ venient fastidia: quaque
 Parte potes, Tydeus temporis hujus eris.
 Atque aliquid facias, à vespere rursus ad ortus,
 Cur exsternati Solis agantur equi.
 Fœda Lycæoniæ repetes convivia mensæ,
 Tentabisque cibi fallere fraude Jovem.
 Teque aliquis posito, tentet vim numinis optos
 Tantalides tu sis, Tereïdesque puer.
 Et tua sic latos spargantur membra per agros;
 Tamquam quæ patrias detinuerat vias.
 Æræ Perilleo veros imitere juvenecos;
 Ad formam tauri conveniente sono:
 Utve ferox Phalaris, lingua prius ense resecta,
 More bovis, Paphio clausus in ære gemas.
 Dumque redire voles ævi melioris in annos,
 Ut vetus Admeti decipiare socer.
 Atque eques in mediis mergare voragine cœni,
 Dummodo sint fati nomina nulla tui.
 Atque utinam pereas, veluti de dentibus orti
 Sidonia jactis Graja per arva mœni:
 Et quæ Penthides fecit, fraterque Medusæ,
 Eveniat capiti vota sinistra tuo,
 Et quibus exiguo volucris devota libello est.

Corpora projecta quæ sua purgat aqua.
 Vulnere totque feras, quot dicitur ille tulisse,
 Cujus ab inferiis culter abesse solet:
 Attonitusque seces, ut quos Cybeleia mater
 Incitat ad Phrygios vilia membra modos.
 Deque viro fias nec fœmina, nec vir, ut Attyis;
 Et quatiâs molli tympana rauca manu.
 Inque pecus subito magnæ vertare parentis:
 Victor ut est celeri victaque versa pede.
 Solaque Limone pœnam ne senserit illam,
 Et tua dente fero viscera carpat equus.
 Aut, ut Casandreuâ domino, non mitior illo,
 Saucius ingesta contumuleris humo.
 Aut, ut Abuntiades, aut ut Cygneus heros,
 Clausus in æquoreas præcipiteris aquas.
 Victima vel Phæbo sacras macteris ad aras,
 Quam tulit à sævo Teudorus hoste necem.
 Aut te devoteat certis Abdera diebus,
 Saxaque devotum grandine plura petant.
 Aut Jovis infesti telo feriare trisulco;
 Ut satus Hipponoo, Dosirhoesque pater,
 Ut soror Autoonês, ut cui matertera Maja est:
 Ut temerè optatos qui malè rexit equos.
 Ut ferus Æolides, ut sanguine cretus eodem,
 Quo genita est liquidis quæ caret Arctos aquis.
 Ut Macedo rapidis icta est cum conjuge flammis,
 Sic precor ætherei vindicis igne cadas.
 Prædaque sis illis, quibus est Latonia Delos
 Ante diem raptò non adeunda Thraso.
 Quique verecundæ speculantem labra Dianæ,
 Quique Crotopiaden diripuere Linon.
 Neve venenato levius feriaris ab angue,
 Quàm senis Oeagri, Calliopesque nurus;
 Quàm puer Hypsipyles; quam qui cava primus acuta

Cuspide suspecti robora fixit equi.
 Neve gradus adeas Elpenore, cautius altos:
 Vimque feras vini, quo tulit ille modo.
 Tamque cadas domitus, quàm quisquis ad arma
 vocantem
 Juvit inhumanum Thiodamanta Dryops.
 Quam ferus ipse suo perit mactatus in antro
 Protinus inclusæ Cacus ab ore bovis.
 Quam, qui dona tulit Lernæo tincta veneno,
 Euboicasque suo sanguine tinxit aquas.
 Vel de præcipiti venias in Tartara saxo,
 Ut qui Socraticum de nece legit opus.
 Ut qui Thesææ fallaciâ vela carinæ
 Vidit; ut Iliacâ missus ab arce puer.
 Ut teneri nutrix, eadem matertera Bacchi;
 Ut cui sacra necis serra reperta fuit.
 Lydia se scopulis ut virgo misit ab altis,
 Dixerat invito quæ mala verba deo.
 Fœta tibi occurrat patrio popularis in arvo,
 Sitque Phylacæ causa læna necis.
 Quique Lycurgiden letavit ab arbore natum,
 Idmonaque audacem, te quoque rumpat aper,
 Isque vel exanimis faciat tibi vulnus: ut illi
 Ora super fixi quem cecidere suis.
 Atque idem simili pinus quem morte premit:
 Venator Phryx & sis Berecyntiades.
 Si tua contigerit Minoas puppis arenas:
 Te Corcyræum Cressia turba putet.
 Lapsuramque domum subeas, ut sanguis Alevæ,
 Stella Leoprepidæ cùm fuit aqua viro.
 Utque vel Eventus torrenti flumine mersus
 Nomina des rapidæ, vel Tyberinus, aquæ,
 Astacidæque modo defixa cadavere trunco,
 Digna feris, hominis sit caput esca tuum,

Quoque ferunt Broteam fecisse cupidine mortis,
 Des tua succensæ membra cremanda pyræ.
 Inclususque necem cavea patiaris, ut ille
 Non profecturæ conditor historiæ;
 Utque repertori nocuit pugnacis lambi,
 Sic sit in exitum lingua proterva tuum.
 Utque parum stabili qui carmine læsit Athenas,
 Invisus pereas deficiente cibo.
 Utve lyræ vates fertur periisse severæ;
 Causa sit exitii dextera læsa tui.
 Utque Agamemnonio vulnus dedit anguis Orestæ,
 Tu quoque de morsu virus habente cadas.
 Sic tibi conjugii non prima novissima vitæ.
 Eupolis hoc periit, & nova nupta modo.
 Utque cotharnatum cecidisse Lycophrona narrant:
 Hæreat in fibris fixa sagitta tuis.
 Aut lacer in silvis manibus spargere tuorum:
 Sparsus ut est Thebis angue creatus avo,
 Perque feros montes tauro rapiente traharis:
 Ut tracta est conjux imperiosa Lyci.
 Quoque suæ passa est pellex invita sorori,
 Excidat ante pedes lingua resecta tuos.
 Cognitor ut tarde læsus cognomine Myrrhæ,
 Orbis in innumeris inveniare locis.
 Inque tuis opifex, vati quod fecit Achæo,
 Noxia luminibus spi-ula condat apis.
 Fixus & in duris carparis viscere saxi:
 Ut cui Pyræha sui filia fratris erat.
 Ut puer Harpagides referas exempla Thyestæ,
 Inque tui cæsus viscera patris eas.
 Trunca geras sævo mutilatis partibus ense,
 Qualla Mymerni membra fuisse ferunt.
 Utve Syracusio præstricta fauce poëtæ,
 Sic animæ laqueo sit via clausa tuæ.

Nudave derepta pateant tua viscera pelle;
 Ut Phrygium, cujus nomina flumen habet.
 Saxificæ videas infelix ora Medusæ;
 Cephenum multos quæ dedit una neci.
 Pontniadum morsus subeas, ut Glaucus equarum;
 Inque maris salias, Glaucus ut alter, aquas.
 Utque duobus idem dictis modo nomen habenti
 Præfocent animæ Gnosia mella viam.
 Sollicitoque bibas, Anyti doctissimus olim
 Imperturbato quot bibit ore reus.
 Nec tibi si quid amas, felicius Æmone cædat,
 Utque sua Macareus, sic potiare tua.
 Vel videas, quod jam, cum flammæ cuncta tenerent,
 Hectoreus patria vidit ab arce puer.
 Sanguine probra luas, ut avo genitore creatus;
 Per facinus soror est, cui sua facta parens.
 Ossibus inque tuis teli genus hæreat illud,
 Traditur Icarii quo cecidisse gener.
 Utque loquax in equo est elisus guttur acerno,
 Sic tibi claudatur pollicis vocis iter.
 Aut ut Anaxarchus pila minuaris in alta,
 Ictaque pro solidis frugibus, ossa sonent.
 Utque patrem Psamatis condat te Phœbus in ima
 Tartara; quod natæ fecerat ille suæ.
 Inque tuos ea pestis eat, quam dextra Choræbi
 Vicit, opem miseris Argolicisque tulit.
 Utque nepos Æthra, Veneris periturus ob iram,
 Exsul ab attonitis excutiaris equis.
 Propter opes magnas ut perdidit hospes alumnum;
 Perdat ob exiguas te tuos hospes opes.
 Utve ferunt fratres sex cum Damasichthone cæsos,
 Intereat tecum sic genus omne tuum.
 Addidit ut fidicen miseris sua funera natis;
 Sic tibi sint vitæ tædia justa tuæ.

Utve soror Pelopis saxo dureris oborto;
 Et læsus lingua Battus ab ipse sua.
 Aëra si misso vacuum jaculaberę disco;
 Quo puer Oebalides ictus ab orbe cadas.
 Si qua per alternos pulsabitur unda lacertos,
 Omnis Abydena sit tibi pejor aqua.
 Comicus ut mediis perit, dum nabat, in undis,
 Et tua sic Strygius strangulet ora liquor.
 Aut ubi ventosum superaris naufragus æquor,
 Contacta pereas, ut Palinurus, humo.
 Utque cothurnatum vatem tutela Dianę,
 Dilaniet vigilum te quoque turba canum.
 Aut ut Trinacrius salias super ora Gigantis,
 Plurima qua flammis Sicanis Ætna vomit.
 Diripiantque tuos insanis unguibus artus
 Strimonię matres, Orpheon esse rata.
 Natus ut Althęę flammis absentibus arsit,
 Sic tuus ardescat stipitis igne rogas.
 Ut nova Phasiaca compressa esse nupta corona,
 Utque pater nuptę cumque parente domus:
 Ut cruor Herculeos abiit diffusus in artus;
 Corpora pestiferum sic tua virus edat.
 Qua sua Pentheiden proles est ulta Lycurgum,
 Hęc maneat teli te quoque plaga novi.
 Utque milo robur deducere fissile tentes,
 Nec possis captas inde referre manus.
 Muneribusque tuis lædaris, ut Icarus, in quem
 Intulit armatas ebria turba manus.
 Quoque dolore necis patrię pia filia fecit,
 Vincula per laquei fac tibi guttur eant.
 Obstrictusque famem patiaris limine tecti,
 Ut legem pœnæ cui dedit ipsa parens.
 Ilius exemplo violes simulacra Dianę,
 Aulidis à portu qui leve vertit iter.

Naupliadæve modo ficto pro crimine pœnas
 Morte luas; nec te non meruisse juvet.
 Ethalion vita spoliavit ut Isidius hospes,
 Quem memor à sacris nunc quoque pellit Ion:
 Utque Melanthea tenebris à cæde latentem
 Prodidit officio luminis orba parens.
 Sic tua conjectis fodiantur pectora telis:
 Sic precor auxiliis impediare tuis.
 Qualis equos pacto, quos fortis agebat Achilles,
 Acta Phrygi timido est; nox tibi talis eat.
 Nec tu quam Rhesus somno meliore fruaris;
 Quam comites Rhesi, tum necis, antè vię;
 Ut quos cum Rutulo morti Rhamnate dederunt
 Impiger Hyrtacides, Hyrtacidęque comes.
 Cliniadęque modo circumdatus ignibus atris,
 Membra feras Stygię semicremata rati.
 Utve Remo muros auso transire recentes,
 Noxia sint capiti rustica tela tuo.
 Denique Sarmaticas inter Geticasque sagittas,
 His precor ut vivas, & moriare locis.
 Hęc tibi tantisper subito sint missa libello;
 Immemores ne nos esse querare tui.
 Pauca quidem, fateor, sed di dent plura rogatis,
 Multiplicentque suo vota favore mea.
 Postmodo plura leges, & nomen habentia verum;
 Et pede quo debent acria bella geri.

INCERTI AUCTORIS
CONSOLATIO AD LIVIAM
AUGUSTAM DE MORTE
DRUSI NERONIS, FILII EJUS,
QUI GERMANIA
MORBO PERIIT.

Visa diu felix mater modo dicta Neronum.

Jam tibi dimidium nominis hujus abest.

Jam legis in Drusum miserabile, Livia, carmen.

Unum, qui dicat jam tibi mater, habes.

Nec tua te pietas distendit amore duorum:

Nec posito filii nomine, dicis uter?

Et quisquam leges audet tibi dicere flendi?

Et quisquam lacrymas temperat ore tuas?

Hei mihi, quam facile est (quamvis hoc contigit omnes)

Alterius luctu fortia verba loqui!

Scilicet exiguo percussa es fulminis ictu;

Fortior ut possis cladibus esse tuis?

Occidit exemplum juvenis venerabile morum:

Maximus ille armis, maximus ille toga.

Ille modo eripuit latebrosas hostibus Alpes,

Et titulum belli dux duce fratre tulit.

Ille genus Suevos acre, indomitosque Sicambros

Contudit, inque fugam barbara terga dedit.

Ignotumque tibi meruit, Romane, triumphum,

Pertulit in terras imperiumque novas

Solvere vota Jovi fatorum ignata tuorum

Mater, & armiferæ solvere vota deæ;

Gravivumque patrem donis implere parabas,

Et quoscumque coli est usque piunq; deo;

Maternaque sacros agitabas mente triumphos;

Forsitan & curæ jam tibi currus erat.

Funera pro sacris tibi sunt ducenda triumphis;

Et tumulus Drusum pro Jovis arce manet.

Fingebas, reducem, præceptaque mente fovebas

Gaudia, & ante oculos jam tibi victor erat.

Jam veniet: jam me gratantem turba videbit:

Jam mihi pro Druso dona ferenda meo.

Obvia progrediat, felixque per oppidi dicar,

Collaque & os oculosque illius ore precam.

Talis erit: sic occurret: sic oscula junget:

Hoc mihi narrabit: sic prior ipsa loquar,

Gaudia magna foves: spem pone miserima falsam,

Desine de Druso lata referre tuo.

Cæsaris illud opus, veluti pars altera vestri,

Occidit: indignas, Livia, solve comas.

Quid tibi nunc mores prosunt, actumque pudicè

Omne ævum, & tanto tam placuisse viro?

Quicque pudicitia tantum inviolata bonorum,

Ultima sit laudes inter ut illa tuas?

Quid tenuisse animum contra sua sæcula rectum,

Altius & vitiiis exseruisse caput?

Nec nocuisse ulli, & fortunam habuisse nocendi?

Nec quamquam nervos extimuisse tuos?

Nec vires errasse tuas campoque feroque,

Quamque libet citra constituisse domum?

Nempè per hos etiam fortunæ injuria mores

Regnat, & incerta est hic quoque nixa rota:

Hic quoque sentitur, ne quid non improba carpat,

Sævit; & injustum jus sibi ubique facit.

Scilicet immunis si luctus una fuisset

Livia; fortunæ regna minora forent;
 Quid si non habitu sic se gessisset in omni,
 Ut sua non essent invidiosa bona?
 Cæsaris adde domum, quæ certè funeris expers
 Debuit humanis altior esse malis.
 Ille vigil, summa sacer ille locatus in arce,
 Res hominum ex tuto cernere dignus erat:
 Nec fieri ipse suis, nec quemquam flere suorum,
 Nec quæ nos patimur vulgus, & ipse pati.
 Vidimus erepta mœrentem stirpe sororis,
 Luctus ut in Druso publicus ille fuit.
 Condidit Agrippa, quo te, Marcelle, sepulcros,
 Et cœpit generos jam locus ille duos.
 Vix posito Agrippa tumuli benè janua clausa est:
 Perficit officium funeris ecce soror.
 Ecce, ter antè datis, jactura novissima Drusus,
 A magno lacrymis Cæsare quartus habet.
 Claudite jam, Parcæ nimium reserata sepulchra;
 Claudite: plus justo jam domus ista patet.
 Cedis, & in cassum tua nomina, Druse, levantur,
 Ultima sit fati hæc summa querela tui.
 Iste potest implere dolor vel sæcula tota,
 Et magni luctus obtinuisse locum.
 Multi in te amissit, nec tu tot verba bonorum,
 Omnis cui virtus contigit, unus eras.
 Nec genitrice tua fecundior ulla parentum:
 Tot bona per partus quæ dedit una duos.
 Heu! par illud ubi est, totidem virtutibus æquum?
 Et concors pietas? nec dubitatus amor?
 Vidimus attonitum fraterna morte Neronem.
 Pallida promissa flere per ora coma,
 Dissimulemque sui vultu proficiente dolorem.
 Hei mihi quàm tota luctus id orbe fuit!
 Tu tamen extremo moriturum tempore fratrem

Vidisti; lacrimas vidit & ille tuas.
 Affigique suis moriens tua pectora sensit,
 Et tenuit vultu lumina fixa tuo.
 Lumina cærulea jam jamque natantia morte,
 Lumina fraternas jam subitura manus.
 At miseranda parens, suprema neque oscula fixit,
 Frigida nec movit membra tremente sinu.
 Non animam apposito fugientem exceptit hiatu,
 Nec traxit cæcas per tua membra comas.
 Raptus es, absenti, dum te fera bella morantur;
 Utilior patriæ quàm tibi, Druse, tuæ.
 Liquitur: ut quondam, Zephyris, & solibus ictæ
 Solvuntur tenetæ, verè repente, nives.
 Te queritur, casusque malos, irrisaque tales,
 Accusatque annos, ut diuturna, suos,
 Talis in umbrosis, mitis nunc denique silvis
 Deslet Treïcium Doulias ales Ityn:
 Alcyonum tales ventosa per æquora questus
 Ad surdas tenui voce sonantur aquas.
 Sic plumosa novis plangentis pectora pennis;
 Oeniden subitæ concinuitis aves.
 Sic flevit Clymene: sic & Cymeneides altæ,
 Cùm juvenis patris excidit ictus equis.
 Congelat interdum lacrimas, duratque, tenetque,
 Suspensasque oculus fortior ictus agit.
 Erumpunt, iterumque gravat, gremiumque, sinusque,
 Effusæ gravidis uberibusque genis.
 In vires abiit flendi mora, plenior unda
 Defluit, exigua si qua retenta mora.
 Tandem ubi per lacrimas licuit, sic flebilis orsa est,
 Singultu medios impediante sonos:
 Nate, brevis fructus, duplicis sors altera partus,
 Gloria confectæ, nate, parentis, ubi es?
 Sed neque jam duplicis, nec jam sors altera partus,

Gloria confectæ nunc quoque matris, ubi es?
Heu modò tantus ubi es? tumulo portaris, & igni.

Hæc sunt in reditus dona paranda tuos.
Siccine digous eras oculis occurrere matris?

Sic ego te reducem digna videre fui?
Cæsaris uxori si talia dicere fas est:

Jam dubito magnos an rear esse deos?
Nam quid ego admisi? quæ non ego numina cultu,

Quos ego non potui demeruisse deos?
Hic pietatis honos? artus amplector inanes:

Et vocat hos ipsos flamma, roagusque suos.
Tene ego sustineo positum scelerata videre?

Tene meæ poterunt ungere nate manus?
Nunc ego te infelix summum teneoque, tueorque,

Affigoque manus? oraque ad ora fero?
Nunc primum adspiceris consul, victorque parenti?

Sic mihi, sic miseræ nomina tanta refers?
Quo primum vidi, fascès in funere vidi,

Et vidi eversos, indictumque mali.
Quis credat, matri lux hæc carissima venit,

Qua natum in summo vidit honore suum.
Jamne ego non felix? jam pars mihi rapta Neronum

Materni celebrer nomine Drusus avi?
Jamne meus non est, nec me facit ille parentem?

Jamne fui Drusi mater? & ipse fuit?
Nec cum victorem referatur adesse Neronem,

Dicere jam potero, major, an alter, adest?
Ultima contigimus: jus matris habemus ab uno.

Unius est munus quod tamen orba negor,
Me miseram, extimui, frigusque per ossa cucurrit.

Nil ego jam possum certa vocare metum.
Hic meus ecce fuit: jubet hic de fratre vereri.

Omnia jam metuo: fortior antè fui.
Sospite te saltem moriar, Nero: tu mea condas

Lumina, & excipias hanc animam ore pio.
Atque utinam Drusi manus altera & altera fratris

Formarent oculos comprimerentque meos!
Quod licet, hoc certè, tumulo ponemur in uno,

Druse: neque ad veteres conditus ibis avos.
Miscebor cinerique cinis, atque ossibus ossa.

Hanc lucem celeri turbine Parca near.
Hæc & plura refert: lacrymæ sua verba sequuntur,

Oraque nequicquam per modò quæsta fluunt.
Quin etiam corpus matri vix visque remissum,

Exequiis caruit Livia pene suis.
Quippe duæcæm arsuris exercitus omnis in armis

Inter quæque ruit ponere certus erat.
Abstulit invitis corpus venerabile frater,

Et Drusum prunæ, quod licuitque, dedit.
Funera ducuntur Romana per oppida Drusi;

Heu facinus! per quæ victor iturus erat!
Per quæ deletis Rhætorum venerat armis.

Hei mihi quàm dispar huic fuit illud iter!
Consuluit fractis mœrentem fascibus urbem.

Quid faceret victus, sic ubi victor init?
Mœsta domus plangore sonat: cui figere lætus

Parta suo dominus voverat arma manu.
Urbs gemit, & vultum miserabilis induit unum.

Gentibus adversis forma sit illa precor.
Incerti clauduntque domos, strepitantque per urbem:

Hic illic pavidi clamæque palamque dolent.
Jura silent, mutæque tacent sine vindice leges:

Adspicitur toto purpura nulla foro.
Dique latent templis: neque iniqua ad funera vultus

Præbeat: nec poscunt thura ferenda rogo.
Obscuros delubra tenent: pudet ora colentum

Adspicere, invidiæ, quam meruere, metu.
Atque aliquis de plebe pius pro paupere nato

Sustulerat timidas sidera ad alta manus:
 Jamque precaturus. Quid ego jam credulus, inquit,
 Suscipiam in nullos irrita vota deos?
 Livia, non illos pro Druso, Livia, movit,
 Nos erimus magno maxima cura Jovi?
 Dixit: & iratus vota insuscepta reliquit:
 Duravitque animus, destituitque preces.
 Obvia turba ruit: lacrimisque rigantibus ora
 Consulis erepti publica damna refert.
 Omnibus idem oculi; par est concordia flendi,
 Funeris exsequiis adsumus omnis eques.
 Omnis adest aetas, moerent juvenesque, senesque,
 Ausoniae matres, Ausoniaeque nurus.
 Auctorisque sui praefertur imagine mœsta,
 Quæ victrix templis debita laurus erat.
 Cernat onus luctu generosa subire juventus;
 Et studet officio sedula colla dare.
 Et voce & lacrimis laudasti, Cæsar, alumnum
 Tristia cum mediis rumperet orsa dolor.
 Tu lethum optasti, dis adversantibus omen,
 Par tibi: si sinerent te tua fata mori.
 Sed tibi: debetur cælum: te fulmine pollens
 Accipiet cupidi regia magna Jovis.
 Quid petiit? vult ille tibi ut sua facta placerent,
 Magnaque laudatus præmia mortis habet.
 Armataeque rogam celebrant de more cohortes:
 Et pedes exsequias reddit, equesque, duci.
 Te clamore vocant iterum iterumque supremo,
 At vox adversis collibus icta redit.
 Ipse pater flavis Tyberinus adhorruit undis:
 Sustulit è medio nubilus amne caput.
 Tum salice implexum, muscoque, & arundine crinem,
 Cæruleum magna legit ab ore manu.
 Uberibusque oculis lacrimarum flumina misit.

Vix capit adjectas alveus altus aquas.
 Jamque rogi flammam extinguere fluminis ictu,
 Corpus & intactum tollere, certus erat.
 Sustentabat aquas, cursusque inhibebat equorum,
 Ut posset toto proluere amne rogam.
 Sed Mavors templo vicinus, & accola campi,
 Tot dixit siccis verba nec ipse genis.
 Quamquam amnes decet ira, tamen, Tyberine,
 quiescas:
 Non tibi: non ullis vincere fata datur.
 Iste meus periiit: periiitque arma inter, & enses:
 Et dux pro patria; funere causa latet.
 Quod potui tribuisse, dedi: victoria parva est.
 Auctor abit operis, sed tamen exstat opus.
 Quondam ego tentavi Clothoë, duasque sorores,
 Pollice quæ certo pensa severa trahunt,
 Ut Remus liadæ, & frater conditor urbis
 Effugerent aliqua stagna profunda via.
 De tribus una mihi, partem accipe, quæ datur,
 inquit,
 Muneris ex istis, quod petis, alter erit.
 Hic tibi, mox Veneri Cæsar promissus uterque.
 Hos debet solos Martia Roma deos.
 Sic cecinere dæ: nec tu, Tyberine repugna
 Irrita, nec flammam amne morare tuo;
 Nec juvenis positi supremos destrue honores.
 Vade age, & admissis labere pronus aquis.
 Paret: & in longum spatiosas explicat undas,
 Structaque pendenti pumice tecta subit.
 Flamma diu cunctata caput contingere sanctum,
 Erravit posito lenta sub usque toro.
 Tandem uti complexa est sylvas, alimenta que sumpsit,
 Æthera subjectis lambit & astra comis.
 Qualis in Herculeæ colluxit collibus Oetæ,

Cum sunt imposito membra cremata deo.
 Uritur heu decor ille viri, generosaque forma,
 Et facilis vultus, uritur ille vigor.
 Victricesque manus, facundaque principis ora,
 Pectoraque ingenii magna, capaxque domus.
 Spes quoque multorum flammis uruntur in isdem.
 Iste rogos miseræ viscera matris habet.
 Facta ducis vivent, operosaque gloria rerum.
 Hæc manet, hæc avidos effugit una rogos.
 Pars erit historiæ, totque legetur in ævo:
 Sequè opus ingenii, carminibusque dabit.
 Stabis & in nostris tituli speciosus honore,
 Causaque dicemur nos tibi, Druse, necis.
 At tibi jus veniæ superest, Germania nullum.
 Postmodo tu poenas, barbæ, morte dabis.
 Adspiciam regum liventia colla catenis,
 Duraque per sævas vincula nexa manus:
 Et tandem trepidos vultus, inque illa ferocum
 Invitis lacrymas decidere ora genis.
 Spiritus ille minax, & Drusi morte superbus,
 Carnifici in mæsto carcere dandus erit.
 Consistam, lætisque oculis, lætusque videbo
 Strata per obscœnas corpora nuda vias.
 Hunc Aurora diem spectacula tanta ferentem
 Quam primum croceis roscida portet equis.
 Adjice Lætos concordia sidera fratres,
 Templaque Romano conspicienda foro.
 Quam parvo numeros implevit principis ævo,
 In patriam meritis occubuitque senex!
 Nec sua conspiciet (miserum me!) numerâ Drusus:
 Nec sua præ templi nomina fronte leget.
 Sæpè Nero in lacrymas summissa voce loquetur,
 Cur adeò fratres, heu sine fratre, deos?
 Certus eras numquam, nisi victor, Druse, revertit:

Hæc te debuerant tempora: victor eras.
 Consule nos, duce nos, duce jam victore caremus:
 Invenit tota mœror in urbe locum.
 At comitum squalent immixtis ora capillis,
 Infelix, Druso, sed pia turba, suo.
 Quorum aliquis tendens in te sua brachia dixit,
 Cur sine me? cur sic incomitatus abis?
 Quid referam de te dignissima conjugè Druso,
 Atque eadem Drusi digna parente nurus?
 Par bene compositum, juvenum fortissimus alter,
 Altera jam forti mutua cura viro.
 Fœmina tu princeps: tu filia Cæsaris illi,
 Nec minor est magni conjugè visa Jovis.
 Tu concessus amor, tu solus & ultimus illi,
 Tu requies fesso grata laboris eras.
 Te moriens per verba novissima questus abesses:
 Et mota in nomen frigida lingua tuum.
 Infelix recipis non quem promiserat ipse:
 Nec qui missus erat, nec tuus ille redit.
 Nec tibi deletos poterit narrare Sicambros,
 Ensibus & Sævos terga dedisse suis.
 Fluminaque, & montes, & nomina magna locorum:
 Et si quid miri vidit in orbe novo:
 Frigidus ille tibi, corpusque refertur inane:
 Quemque premat sine te, sternitur ecce torus.
 Quo raperis, laniata comas, similisque furenti?
 Quo ruis? attonita quid petis ora manu?
 Hoc fuit Andromæche, cum vir relegatus ad axes
 Terruit admissos sanguinolentus equos.
 Hoc fuit Evadne, tunc cum ferianda coruscis
 Fulminibus Capaneus impavida ora dedit.
 Quid mortem tibi mœsta rogas? amplexaque natos
 Pignora de Druso sola relicta tenes?
 Et modò per somnos agitaris imagine falsa,

Teque tuo Drusum credis habere sinu?
 Et subito tentasque manu, sperasque receptum,
 Quæris & in vacui parte priori tori?
 Ille pio, si non temere hæc creduntur, in arvo
 Inter honoratos excipientur avos:
 Magnaque maternis majoribus, æqua paternis
 Gloria, quadrijugis aureus ibit equis:
 Regalique habitu, curruque superbus eburno,
 Fronde triumphali tempora victus erit.
 Accipient juvenem Germanica signa ferentem
 Consulis imperio, conspicuumque decus.
 Gaudebuntque suæ merito cognominæ gentis:
 Quod solum domito victor ab hoste tulit.
 Vix credent tantum rerum cepisse tot annos.
 Magna viri latum quærere facta locum.
 Hæc ipsum sublime ferent hæc, optima mater,
 Debuerant luctus attenuare tuos.
 Fœmina digna illis, quos aurea condidit ætas,
 Principibus natis, principe digna viro.
 Quid deceat Drusi matrem, matremque Neronis;
 Adspice, quo surgas adspice mane toro.
 Non eadem vulgusque decent & lumina rerum.
 Est quod præcipuum debeat ista Domus.
 Imposuit te alto fortuna, locumque teneri
 Jussit honoratum: Livia, perfer onus.
 Ad te oculos, auresque trahis; tua notamus:
 Nec vox missa potest principis ore tegi.
 Alta mane, supraque tuos exurge dolores,
 Infragilemque animum, quo potes, usque tene.
 An melius per te virtutum exempla petemus,
 Quàm si Romanæ principis edis opus?
 Fata manent omneis exspectat avarus
 Pœccitor; & turbæ vix satis una ratis.
 Tendimus hac omnes: metam properamus ad unam:

Omnia sub Jeges mors vocat atra suas.
 Ecce necem intentam cælo, terraque, fretoque,
 Casurum triplex vaticinatur opus.
 I nunc, & rebus tanta impendente ruina,
 In te solam oculos & tua damna refer.
 Maximus ille quidem, juvenum spes publica, vixit,
 Et qua natus erat, gloria summa domus.
 Sed mortalis erat nec tu secura fuisti,
 Fortia progenie bella gerente tua.
 Vita data est utenda: data est sine fenore nobis
 Mutua, nec certa persolvenda die.
 Fortuna arbitriis tempus dispensat ubique.
 Illa rapit juvenes: sustulit illa sene,
 Quaque ruit, furibunda ruit, totumque per orbem
 Fulminat, & cæcis cæca triumphat equis.
 Regna deæ immitis parce irritare querendo:
 Sollicitare animos parce potentis heræ.
 Quæ tamen hoc uno testis tibi tempore venit,
 Sæpè eadem rebus favit amica tuis.
 Nata quod es altè, quod fetibus aucta duobus:
 Quodque etiam magno consociata Jovi;
 Quod semper domito rediit tibi Cæsar ab orbe,
 Gessit & invicta prospera bella manu:
 Quod spes implerunt maternaque vota Neronis,
 Quod pulsus toties hostis utroque duce:
 Rhenus, & Alpinae valles, & sanguine nigro
 Decolor infecta testis Itargus aqua:
 Danubiusque capax, & Dacius orbe remoto
 Appullus huic hosti per breve Pontus iter:
 Armeniusque fugax, & tandem Dalmata supplex,
 Summaque dispersi: per juga Pannonii:
 Et modo Germani Romanis cognitus orbis.
 Adspice quam meritis culpa sit una minor.
 Adde quod est absens fletus; nec cernere nati

Semineces oculos sustinere tui,
 Qui dolor & menti lenissimus insuit ægræ,
 Acciperes luctus aure coacta tuos.
 Prævenitque metus per longa pericula luctum,
 Tu quibus auditi ansia mentis eras.
 Non ex præcipiti dolor in tua pectora venit,
 Sed per mollitos antè timore gradus.
 Jupiter antè dedit fati mala signa cruenti:
 Flammifera petiit cùm tria templa manu.
 Junonisque gravi nocte impavidæque Minervæ,
 Sanctaque & immensi Cæsaris icta manus,
 Sidera quin etiam cœlo fugisse feruntur,
 Lucifer & solitas destituisse vias.
 Lucifer in toto nulli comparuit orbe,
 Et venit stella non præeunte dies.
 Sideris hoc obitus terris instare monebat,
 Et mergi Stygia nobile numen aqua.
 At tu qui superes mæstæ solatia matri,
 Comprecor illi ipsi conspiciæ senex.
 Perque annos diturnus eas, fratrisque tuosque,
 Et vivat nato cum sene mater anus.
 Eventura precor, deus excusare priora
 Dum volet; à Druso cætera læta dabit.
 Tu tamen ausa potes tanto indulgere dolori:
 Longius ut nolis, heu malè fortis, ali.
 Vix etiam fueras paucas vitalis in horas,
 Obtulit invitæ cùm tibi Cæsar opem:
 Admovitque preces, & jus immiscuit illiæ:
 Aridaque effusa guttura tinxit aqua.
 Nec minor est nato servandi cura parentis:
 Hic adhibet blandas nec sine jure preces.
 Conjugis, & nati meritum pervenit ad omnes:
 Conjugis, & nati, Livia sospes ope es.
 Supprime jam lacrymas: non est revocabilis istis,

Quem semel umbrifera navita lintre tulit.
 Hectors tot fratres, tot desistere sorores,
 Et pater, & conjux Astyanaxque puer,
 Et longæva parens: tamen ille redemptus ad ignes,
 Nullaque per Stygias umbra renavit aquas.
 Contigit hoc etiam Thetidi: populator Aquilles
 Iliaca ambustus ossibus arva premit.
 Illi cæruleum Panope matertera crinem
 Solvit, & immensas fletibus auxit aquas.
 Consortesque deæ centum, longævaque magni
 Oceani conjux, Oceanusque pater.
 Et Thetis ante omnes: sed nec Thetis ipsa, neque
 omnes
 Mutarunt avidi tristria jura dei.
 Priscâ quid huc revoco? Marcellum Octavia flevit,
 Et flevit populo Cæsar utrumque palam.
 Sed rigidum jus est & inevitabile mortis.
 Stant rata non ulla fila tenenda manu.
 Ipse tibi emissus nebulosum littus Averni,
 Si liceat, forti verba tot ore sonet.
 Quid numeras annos? vixi maturior annis.
 Acta senem faciunt hæc numeranda tibi.
 His ævum fuit implendum, non segnibus annis,
 Hostibus eveniat longa senectæ metu.
 Hoc atavi monuere mei, proavique Neronæ.
 Fregerunt ambo Punica bella duces.
 Hoc domus ista doce, per te mea Cæsaris alti:
 Exitus hic, mater, debuit esse meus.
 Nec meritis quinquam illa juvant: magis affuit illis,
 Mater honos, titulis nomina plena vides.
 Consul, & ignoti victor Germanicus orbis,
 (Qui fuit heu mortis publica causa!) legor.
 Cingor Appollinea victricia tempora lauro,
 Et sensi exsequias funeris ipse mei.

Decursusque virum notos mihi, donaque regum,

Cunctaque per titulos oppida lecta suos.

Et quo me officio portaverit illa juvenus,

Quæ fuit ante meum tam generosa torum.

Denique laudari sacrato Cæsaris ore

Et merui, lacrimas elicuique deo,

Et cuiquam miserandus ero? jam comprime fletus.

Hoc ego, qui flendi sum tibi causa, rogo.

Hæc sentit Drusus, si quid modò sentit in umbra.

Nec tu de tanto crede minora viro.

Est tibi, sitque precor, multorum filius instar,

Parsque tui partus sit tibi salva prior.

Est conjux tutela hominum: quo sospite vestram,

Livia, funestam dedecet esse domum.

FINIS.

